

in vije, kakor da bi mu bil kdo s strupom zavdal. Breja živina, ki žre plesnjivo krmo, tudi rada povrže. Neprevidni gospodar ne pomisli na take žalostne posledke. Mnogokrat še sam ne vé, da polaga plesnjivo klajo. Kajti plesnjivec se časih hitro ne vidi posebno pri močno stebelastih rastlinah in pri slabo iztisanih prgah. Zato se ima tukaj paziti, krma na suhem držati, in ali pred vetrom popolnem zapreti, ali pa večkrat močno prevetrirati.

Koliko košta 1 oral novo nasajenega vinograda? Ravnatelj vinorejske šole v Mariboru računi: 1. za globoko prekopanje zemljišča, od vsakega □ sežnja po 12 kr., skupaj: 170 fl. 2. za ravnanje in priredjenje jamic za trte: 10 fl. 3. za 8000 obkoreninjenih rozeg po 15 fl. za 1000, skupaj: 120 fl. 4. za sadenje rozeg: 20 fl. 5. za popravilo v prvem letu 10 fl. in 6. za kolje, 15 fl. za 1000, skupaj: 120 fl. Tedaj pride 1 oral nove vine na 450 fl. gotovih denarjev brez tega, kar je vredno zemljišče.

Dopisi.

Od sv. Križa pri Ljutomeru. (Ognjen križ.)

Prav umeten ogenj so napravili na velikonočno soboto večer pajbari (fanti) križevski na zahodni strani sv. Križa s 42 lučicami na stebrih. V sredini teh lučic bila je lepa podoba sv. Križa, kar je bilo 2 do 3 ure daleč še prav lepo videti. Pri tem nedolžnem veselju je donel možnarjev grom po širokem murskem polju. Rakete so švigale visoko po zraku. Res vesel je bil vsak človek videvši to lepo ognjeno podobo.

Hvale vredni ste vsi, ki ste kaj pripomagali temu spominu; posebno J. Vrabel, ki je daroval vse, kar je bilo potrebno; Arni Vrbenjak, ki je bil prav umeten „ogujar“ in „raketar“. Ne pozabite tudi prihodnje leto napraviti nam tega veselja na dan veselega vstajenja Zveličarjevega!

Iz Stranic pri Konjicah. (Ogenj. — Ozimina.)

Lansko leto je pastir posestnika Jur. Slemenška v Čretežu užgal cerkveni les. Mož se je temu smejal. Toda letos ob istem času v noči od 22. do 23. aprila mu je hišno poslopje do tal pogorelo. Šiba božja ga je očitno obiskala. Da bi mu le bila na korist! Kako da se je ogenj vnel, tega ne vemo. K nesreči je bil hud veter, ki je ogenj tudi na sosedovo streho pognal. Zgorela je hiša, hlev in 8 govedi posestniku Jož. Bobičk-u. Zavarovana bila sta obadva posestnika, ali 3 leta že sta plačevanje opuščala, akoravno so se ljudje o tej reči celo pri cerkvi opominjali. Sedaj sta obadva v nesreči, pomoči pa pogrešata.

Vreme se je tukaj zdatno sprijaznilo. Na-stopila je zaželjena spomlad. Travnica je še mala. Sv. Juri ima še malo zelen plašč. Toda, hvala Bogu, ozimina ni tako pozebla, kakor smo se bali.

Iz Celja. (Naša Kalvarija oropana.)

Vera cerkve zida, nevera pa jih razdira. Tega nam je priča tudi zgodovina našega mesta in djanje nevernežev naših časov. Celjska kronika pravi, da l. 1679 in 1680 je kuga v Celji in sosednih krajih veliko ljudi pomorila, in v tej veliki sili so šli Celjani bosi s procesijo na grič, kjer zdaj cerkev sv. Jožefa stoji. Tam so 11. novembra leseni križ postavili in obljubo storili, na onem kraju cerkev pozidati v čast sv. Jožefu, ako Bog njih prošnjo usliši in jih po priprošnji sv. Jožefa kuge reši. Leta 1680 je pomor prenehal in Celjani so začeli cerkev sv. Jožefa staviti. Osem sosednih far je Celjanom pomagalo to bogoljubno delo doveršiti. Na stavljenje te cerkve spominja latinski letopis nad velikimi cerkvenimi vratmi: Divus Josephus pestem Ciliensibus aufert, t. j. sv. Jožef je Celjanom kugo odvezal. — Omenjeni dve leti bile ste tedaj čas velike poskušnje za Celjane, pa oni so ta čas še pri Bogu v svojih stiskah pomoči iskali, so hodili še k božji službi, prejemale sv. zakramente in spoštovali sv. reči. Gotovo od tiste, leta 1679., storjene obljube so na prijazni grič sv. Jožefa od dalnih sosednih far začeli romarji prihajati na dan 19. marea in tudi 3. nedeljo po Velikinoči, ker se ta čas obhaja spomin varstva sv. Jožefa nad božjim detetom Jezusom. Tuje in domači kmečki ljudje še dandanes v obilnem številu na ta prijazni kraj prihajajo, a imenitni mestjani so obljube po predstarih storjene že pozabili, ker se kerščanska zavest po naših mestih sploh menjša in se množi število onih, ki kakor hitro otročja leta zapustijo, tudi Bogu in cerkvi slovo dajo. Leta 1737. bilo je še le 6 kapele postavljenih pri potu, po katerem se na polnočni strani iz mesta čez Voglajno, čez stopnice pride k sv. Jožefu, s tremi križi, na katerih srednem je ravno ta letnica vsekana. Tudi letos 3. nedeljo po Velikinoči bilo je veliko romarjev od blizo in daleč na ta sv. kraj prišlo, kateri so že spotoma na gori Kalvariji in potem pri sv. Jožefu si potrebnih nebeških darov prosili. Pobožnost vernih katoličanov pa gotovo brezverneže najbolj v oči bode in gotovo to je bil uzrok, da so oni ponoči od 18—19 t. m. 3 kapele na Kalvariji, ki imajo le lesena slabo napravljena vrata vlomili, in so iz prve podobe sv. Petra, iz 3. in 4. pa 2 podobi Kristusa in 4 Judov odvlekli, in kakor se pravi v vodo pometali, da njih blizo več najti ni. Že pred par leti se je ta hudobija parkrat ponavljala, a vendar ne v taki meri, kakor zdaj, ker tačas so se podobe sicer nekoliko porušene našle. — Vsak zvedenec v cerkvenih delih, ki je prišel na našo Kalvarijo, si je gotovo želel, da bi se kaki dobrotniki našli, ki bi v te kapele lepših podob pripravili, ker še tam ostale in one po hudobiji odstranjene razun podobe Petrove niso okusno izdelane in obrabi taki, da gotovo takih nikder ni; a žalostno znamenje časa neverstva ta čin vedno ostane, da se iz Bogu posvečenih krajev tudi neokusne podobe siloma

odstranjajo po ponočnih klatežih. Upati je, da se bodo te po hudobiji odstranjene podobe sčasoma z lepšimi nadomestile in z močnim zaklepom pred roko takih hudobnežev zavarovale. — Celjska kronika tudi poroča, da so l. 1847 mestjani in kmetje po griču sv. Jožefa kostanjeva drevesa nasadili. Nedavno so dali naši mestni očetje 12 najlepših teh dreves izkopati na tistem zemljišču, ktero je č. oo. lazaristom v porabo izročeno, in na katerem njim pretečeno leto ni bilo dovoljeno sadunosnih dreves, ktera so že bili nasadili, rasti pustiti, ter so jih morali izrjaviti dati. In ne dosta, da so se ta lepa drevesa, tudi po naših kmetih zasajena, izkopala, še luknje se niso zadelale v gotovem prepričanju, da ako hočejo oo. lazaristi, od tega prostora kaj imeti, bodo že sami vse krivo poravnali. — Ako gospodje, ki so veliko let po šolah plazili, boljše božjih in cesarskih postav ne poznajo, kaj še hočemo potem od navadnega človeka pričakovati?

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar so se iz Knina 18. t. m. pri lepem vremenu peljali čez Topolje in Varliko v Sinj, ki je največji trg v Dalmaciji. V Sinju so napravili dalmatinski jezdeci viteške igre v spomin nekdanje zmage čez Turke, ki so ondi bili tepeni l. 1715. Krasno oblečeni jezdeci so s sulicami izbijali obešene kolobarčke. Iz Sinja so se cesar peljali na Petrovo polje, kder se ravno sedaj dela železnica. Prišedši v Drnis so ogledali tamošnjo cerkvo, ki je nekdanj bila turška mošeja. Potem so odrinili gledat premogovih jam v Siveriču. Naposled so se vrnoli v Šibenik nazaj. Iz tega mesta so se peljali v Špljet in Solin, kder je nekdanj stoloval glasoviti preganjalec Kristjanov, rimski cesar Dijoklecijan. Ondi je tudi umrl l. 313. Sedaj se mudijo cesar v Dubrovniku, kder se njim je poslanec turškega sultana poklonil.

V koroškem dežel. zboru je mnogoletni zagovornik Slovencev, slavni Einšpiller predlagal, naj se volilni red prenaredi, da dobijo kmetje toliko poslancev, kolikor njim po njih številu in dačnih doneskih po pravici gre. Liberalci so se precej kislo držali, pa nič ni pomagalo. Nasvet pride v razgovor.

Ogerski minister Wenkheim je dobil od poslanca Istoczya sila ostro prašanje, ali ne misli dežele braniti brezštevilnih Judov, ki ljudstvo na nič spravljajo? Minister je odgovoril jako nedoločno, kakor da bi se Judov bal. Rekel je, da imajo Judi enake pravice, kakor drugi narodi.

Hrvati in Madžari se čedalje bolj pisano gledajo. Hrvati bi radi imeli železnico iz Zemljina v Ogulin, Madžari pa nje dovoliti nočejo.

Vnanje države. Pruski ministri snujejo sedaj novo postavo zoper Katoličane, po kateri bodo vse samostane zatrli.

Francozi si na vso moč prizadevajo, da bi svojo vojno brž vredili in utrdili. To pa tudi Bismarka čedalje bolj razdraženega dela zoper Francosko. Na južni naši železnici je napovedanih 20.000 konjev, katere so Francozi pokupili ter njih bodo čez Trst v Marseille spravljali.

Na Laškem potuje sedaj pruski cesarjevič s svojo ženo in skuša dobri utis izbrisati, katerega je potovanje našega cesarja pri Lahih učinilo.

Rusi zbirajo vedno več vojske na pruski-avstrijski meji, še več v Aziji ob turški meji.

Japanci, ki prebivajo še za Kitajci imajo cesarja, ki je dal ustavo, po kateri se boče osnoval državni zbor z 2 zbornicema, z zbornico poslancev in z zbornico gospodsko. Potem takem bodo tudi poganski Japanci imeli svoje ustaveverce!

Za poduk in kratek čas.

Luč krščanstva pri panonskih Slovencih.

Spisal Jak. Gomilšak.

VI.

Kmalu po smrti sv. Metoda doleti ubogi narod, kot bliskova strela, grozna nesreča, da se nahaja v zgodovini človeštva malo enakih. Vladoželjni nemški cesar Arnolf, dalje časa bojevaje se brez uspeha z moravskim Svetopolkom, pokliče slednjič, okoli leta 890 poganke lupeže Madžare na pomoč, ki so bili nedavno čez Karpate pridri v izhodno Panonijo. In kaj se zgodi? Kakor če velika reka po naglem deževju prestopi svoje obrežje in predere jezove, ter bobneče valovje vali čez ravnine in polja, čez vesi in mesta, vse zalije, — tako prihrumijo divje druhal Madžarov v moravske in v izhodne panonske pokrajine. Taki grozoviti sili se ne ustavljajo ne vojske ne trdnjave. Gorje narodu, kjer se pokažejo te čete, brezštevilne, kakor je listja in trave! Ne da bile plenile, požigale in podvrgele vse svoji oblasti, nego pokončajo in vničijo vse! V malo letih je lepa Panonija gola puščava, vse ljudstvo je pobito, in nikder ni več mesta, ne vesi, ne cerkve, ne gradu, ne posejanega polja. Človeku srce krvavi, ko pomisli strašno osodo starih stanovalcev velike dežele! Kar je mnogoletna marljivost in trud Slovencev, kar je modrost vladarjev, kar je gorečnost neštevilnih duhovnikov, kar je blažilni duh krščanstva utvaril, vse je bilo poteptano. Velik del slovenskega naroda je pokončan, velik kos mile očetnjave je na vse čase izgubljen. Le malo število panonskih Slovencev med Muro in Dravo, ter kakih 50000 na sedanjem Ogrskem ohranilo je življenje vero in domovino, dasi so tudi tukaj Madžari večkrat plenili in razbijali. Doli do cesarja Jožefa II. ostali so potem omenjeni Slovenci med Muro in Dravo bivajoči pod solnograško vladikovino, v spomin, od koder jim je prisvetila bila sveta luč krščanstva. Potem so spadali pod sekovsko